

Носієм суверенітету і єдиним джерелом влади в Україні є народ.

Стаття 5 Конституції України

№12 (12)

Наша ГРОМАДА

П'ЯТНИЦЯ,
1 грудня '17

Цей день в історії

Народ проголосував за незалежність

1 грудня 1991 року в Україні відбувся референдум, на якому громадянам було запропоновано виразити ставлення до незалежності своєї держави.

70 відсотків виборців проголосували за незалежність України.

За кілька місяців до референдуму, 19 серпня, у Москві стався державний заколот проти радянського президента Горбачова. Та планам ГКЧП (так називалися заколотники) не судилося здійснитися. Невдовзі після краху ГКЧП, 24 серпня, Верховна Рада Української Радянської Соціалістичної Республіки ухвалила Акт проголошення незалежності України. Тоді ж, 24 серпня, було призначено всеукраїнський референдум, який мав підтвердити цей акт. Всеукраїнський референдум пройшов одночасно з першими виборами президента України. Народ обрав главою держави Леоніда Кравчука.

7 грудня — День місцевого самоврядування

Шановні земляки!

Нинішнього року ми зробили велику справу – об'єдналися в одну територіальну громаду. Зробили це заради того, аби в кожному нашому селі створити комфортні умови проживання. Розрахунки показали: матеріальних ресурсів на нашій території для цього – цілком достатньо. А розуму, завзяття, працелюбності нашої громаді не позичати.

Відбулися перші вибори, попереду – поглиблення галузевої децентралізації. Мета – зробити на нашій території якіснішими і доступнішими освітні, медичні, адміністративні послуги. Не сумніваюся: все у нас вийде!

Вітаю з професійним святом депутатів ради, працівників її виконавчих органів, виконуючих обов'язки старост. Бажаю їм та всій громаді міцного здоров'я, добробуту, успіхів.

*Тетяна ТЕРЕЩЕНКО,
голова Катеринівської об'єднаної територіальної громади*

Є в Обознівці така сім'я

Її зателефонувала місцева фельдшер:

– Тут у брата твого чоловіка забирають дітей.

Вона не відразу втямила, про що йдеться, хто й куди забирає чоловікових племінників. Хоч знала: не до дітей у сім'ї братового чоловіка, там пріоритет віддають іншим захопленням. Сказала:

– Я зараз прийду.

Прийшла, а там усі:

– Заберіть їх, – показують на трирічного Володю й шестирічну Аліну, – а то відправлять їх в інтернат.

Вона не могла без чоловіка вирішити це питання.

– Зараз я розшукаю Сергія – як він скаже, так і зробимо.

Сьогодні Ірина Булаш, згадуючи той день, ніскільки не сумнівається, що вчинили тоді правильно.

– Розповіла чоловікові. Кажу: «Жалко їх». А він: «Що тут думати? Беремо».

А думати було про що. Сергій та Ірина вже мають своїх троє: Станіслава, який навчається в професійно-технічному училищі на верстатника, шестикласницю Марину та геть ще маленького

Кирила. Ірина перебуває в декретній відпустці, тому працює тільки Сергій. Зрозуміло, що збільшення сім'ї – це насамперед неабияка відповідальність.

– Чесно кажучи, я спочатку розгубилася, – розповідає далі жінка. – Потрібна була допомога. І до кого нам звертатися, якщо не до генерального директора ПАТ «Кіровоградське рудоуправління» Володимира Валентиновича Кухти? Він усім допомагає. Попросили його придбати ліжка, то вже на другий день вони в нас були.

Закінчення на стор. 3

Тихіше їдеш – далі будеш

Український уряд обмежив швидкість руху автомобілів у населених пунктах 50 кілометрами на годину. Відповідні зміни до Правил дорожнього руху набудуть чинності 1 січня 2018 року.

Це рішення спрямоване на те, щоб зменшити кількість ДТП на українських вулицях. Як відомо, нині швидкість руху автомобілів у населених пунктах обмежена 60 кілометрами на годину.

Заради зниження аварійності на дорогах уряд змінив і порядок

видачі водійських посвідчень.

Відтепер водії-початківці отримуватимуть посвідчення тимчасово, на два роки. Протягом цього часу їм забороняється їздити зі швидкістю понад 70 кілометрів на годину. Якщо протягом цих двох років водії-початківці скоїть три і більше порушень

Правил дорожнього руху, йому доведеться знову складати іспити на право водити авто. Якщо порушень буде менше трьох чи зовсім не станеться, йому без іспитів обмінюють посвідчення на звичайне.

Нове в стягненні аліментів

Набув чинності новий порядок стягнення аліментів та збільшення їх розміру. Тепер суд в триденний термін з моменту прийняття заяви видає судовий наказ без судового засідання і виклику стягувача та боржника для заслуховування його пояснень по суті заявлених вимог. Згідно з положеннями ст. 182 Сімейного кодексу (СК), мінімальний розмір аліментів на одну дитину збільшено з 30 до 50% прожиткового мінімуму. Стаття

183 СК передбачає, що той з батьків або інших законних представників дитини, з якою вона проживає, має право звернутися до суду із заявою про видачу судового наказу про стягнення аліментів в розмірі: на одну дитину – чверть, на двох дітей – однієї третини, на трьох і більше дітей – половини заробітку (доходу) платника аліментів, але не більше 10 прожиткових мінімумів на кожну дитину відповідного віку.

Якою буде зима

Цієї зими в Україні сильних холодів не очікується, опадів буде мало, температура «стрибатиме». Такий прогноз роблять науковці метеорологічного ін-

ституту. У грудні вона буде в межах норми: 3-4 градуси морозу на більшій частині території України. Початок місяця видасться морозним, а під кінець першої декади потеплішає, потім знов похолодає на короткий час. У січні середня температура складатиметься із сильних похолодань і сильних потеплінь. Сніговий покрив буде невисоким. Температура в лютому буде трохи вищою, ніж зазвичай.

Дітям тут подобається

Катеринівське дитяче кафе, яке належить торговельній мережі «Мінерал» підприємства «Кіровоградське рудоуправління», – улюблене місце відпочинку місцевих малечі і юнацтва.

Затишно оформлене, оснащене новітньою електронікою, кафе нічим не поступається міським закладам. Сподобалося в ньому і володимирівським дітям, які нещодавно там побували. Транспорт для перевезення (безплатного) їх в Катеринівку та назад надало ПАТ «Кіровоградське рудоуправління». Адміністрація підприємства й надалі влаштуватиме в цьому кафе відпочинок дітей з різних сіл громади.

Борис Печеранський: Вірю в новообрану раду

В унікальний час випало обіймати пост голови Обознівської сільської ради Борис Печеранському (на знімку). Обрали його на цю посаду у березні 1990-го. До речі, це були перші демократичні вибори в нашій державі (тоді вона ще називалася Українською радянською соціалістичною республікою) – в бюлетенях уже значилося по кілька претендентів на один мандат (раніш народу пропонувалося обирати депутатів без вибору). Наступного року було проголошено Акт незалежності України. Початок нового періоду державотворення ознаменувався глибокою економічною кризою з неодмінними її супутниками – шаленою інфляцією, зuboжінням більшості народу, деградацією соціальної сфери, зростанням злочинності.

Про свою роботу в місцевому самоврядуванні у цей непростий час Борис Печеранський і розповів кореспонденту «Нашої громади».

Насамперед колишній голова повідомив, що висунуло його кандидатом у депутати Обознівської сільської ради Кіровоградське рудоуправління, де він працював начальником відділу кадрів. Тодішнє виборче законодавство передбачало висунення кандидатів колективами заводів, фабрик, колгоспів, радгоспів тощо. Варто зазначити, цим у березні 1990 року скористалися й Народний рух України та інші опозиційні до Компартії сили, провівши своїх представників до багатьох рад в Україні як висувачів трудових колективів. Але Обознівку й Катеринівку, за словами Печеранського, ці політичні процеси обійшли. Хоча конкуренція на виборах до сіль-

ради у 1990 році була. В окрузі, де балотувався Борис Печеранський, – також.

– Невдовзі після того депутати обрали мене головою сільради, – пригадав Борис Тимофійович. – Довірили мені цей пост, бо я знав закони, знав, як працювати з документами, та й місцевих людей знав. Звичайно ж, голові сільської ради треба співпрацювати з підприємствами, які знаходяться на підпорядкованій їй території. Іншому на цій посаді довелося б налагоджувати контакти з рудоуправлінням, а в мене ці зв'язки уже були. Співпрацював я і з місцевим колгоспом, але не так тісно, як рудоуправлінням...

Як розповів Борис Печеранський далі, із сільського бюджету в часи його головування оплачувалися комунальні послуги, спожиті двома місцевими школами і дитсадками. За словами екс-голови, Обознівська сільська рада справно платила за цими рахунками – бо рудоуправління і тоді сплачувало до сільського бюджету чималі податки. Ви-

ручало гірниче підприємство громаду повсякчас. Наприклад, коли треба було дорогу полагати чи очистити від снігу.

– Якби не рудник, нам довелося б дуже туго, – стверджує Борис Тимофійович. – Завдяки йому і тодішню гіперінфляцію наша сільрада відчувала не так гостро, як інші. Якимось на інвалютному рахунку нашої сільради навіть накопичилися п'ять тисяч доларів. Наша й Аджамська сільради в районі були найпотужнішими фінансово.

Повідомив Борис Печеранський і про ось які найсуттєвіші поліпшення, зроблені в Обознівці та Катеринівці в часи його головування: заасфальтовано дорогу між селами, між ними ж побудовано пішохідний місток через ставок, огорожено кладовища в обох селах. Пишається і тим, що в той же період рада виділила багатьом місцевим жителям земельні ділянки для житлового будівництва.

Як зауважив Борис Тимофійович далі, зазнав він тоді й критики з боку місцевої опозиції.

– Опозиція складалася з кількох депутатів, – пояснив Печеранський. – Вони закидали мені невиконання зобов'язань. Іноді після сесій так гірко було на душі!

Та, за словами Бориса Печеранського, нічого протизаконного йому поставити в вину ніхто не міг.

– Хабарів не брав, бюджетних коштів не розкрадав, – запевнив екс-посадовець. – Нічого собі зайвого не взяв, і коли розподіляв дефіцит, який надходив для громади.

Борис Тимофійович має на увазі ось що. Перед розвалом радянської імперії на її території стало катастрофічно не вистачати цукру, прального порошку,

мила, горілки, ряду інших товарів, і було введено талони на деякі з них. До розподілу дефіциту залучили й сільради, в тому числі Обознівську.

– Надходив товар у магазин споживкооперації в Обознівці, – пам'ятає Печеранський. – А сільрада розподіляла його. У першу чергу отримували дефіцит інваліди та учасники війни. Я або секретар сільради з продавцем і розвозили його по селах.

Доводилося представникам місцевої влади й розбиратися у конфліктах місцевих жителів. Як правило, це були суперечки між сусідами за межу.

– Ми перевіряли, чи відповідає фактична межа між садибами документам на ці ділянки, – пригадав Борис Тимофійович. – Встановлювали, де має бути межа, забивали по цій лінії кілки. Ні-ні, на нас при цьому ніхто не нападав, усе обходилося мирно.

А ще в сільраду скаржилися жінки на чоловіків-пьяків.

– Непросте це завдання – вплинути на людину, яка випиває зайве чи розпускає руки, – визнав Борис Печеранський. – До алкоголіка теж треба підхід знайти!

За словами екс-голови, добре це вдавалося Василю Ломачі, тодішньому дільничному міліціонерові.

– Василя Івановича і самогогонники боялися, – сказав Борис Тимофійович. – Він їм спуску не давав. При вилученні самогоного завжди був присутній хтось із депутатів сільради.

На новообрану раду Катеринівської об'єднаної територіальної громади пенсіонер Печеранський покладає великі сподівання.

– Бачу, прийшла до влади команда людей порядних, професіоналів, – сказав він наприкінці розмови. – Вітаю її з Днем місцевого самоврядування, бажаю всіляких успіхів.

Віктор ІВАНЕНКО

В технікум – через електронний кабінет

Наступного року вступники до коледжів і технікумів після 11 класу подаватимуть документи в електронній формі. Це передбачено Умовами прийому для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста в 2018 році, нещодавно затвердженими Міністерством освіти та науки.

Таким вступникам потрібно буде створювати електронні кабінети в системі ЄДЕБО (єдиній державній електронній базі з питань освіти) й через них подавати заяви. Приймаються сертифікати ЗНО 2016, 2017 та 2018 років, крім оцінок з англійської, французької, німецької та іспанської мов. З цих предметів приймаються лише сертифікати 2018-го.

У паперовій формі, як і раніше, подаватимуть заяви та документи вступники на основі 9 класів.

Ще однією новацією 2018 року для вступу на молодшого спеціаліста будуть дві форми заяв на участь у конкурсі. Зокрема, вступник зможе зазначити, що він бере участь у конкурсі і на бюджетні місця, і на контрактні або виключно на контрактні.

Знову про субсидії

Недавнє підвищення пенсій не вплине на надання субсидій у нинішньому опалювальному періоді.

Про це повідомило Міністерство соціальної політики України.

Та, як запевняють у міністерстві, при призначенні людям субсидій на неопалювальний сезон 2018 року буде враховано їхні доходи за третій і четвертий квартали попереднього. Тоді підвищення пенсій і вплине на розміри субсидій.

У зв'язку з підвищенням прожиткового мінімуму

Сьогодні, 1 грудня, в Україні підвищується прожитковий мінімум – до 1700 гривень. Саме до цієї суми прив'язані всі соціальні допомоги від держави. Отже, вони зростуть.

Допомога у зв'язку з вагітністю та пологами («декретні»)

Її розмір визначається як 100 відсотків середньомісячного доходу жінки (стипендії, зарплати, допомоги з безробіття тощо) на місяць. Вона не може бути меншою 25 відсотків розміру прожиткового мінімуму, встановленого для працездатної особи, з 1 грудня 2017 року це – не менше 440,5 гривень (раніше – 421 гривня).

Допомога при народженні дитини

Її розмір не змінюється, вона складає 41 280 гривень, в тому числі 10 320 – одноразова виплата і по 860 гривень – щомісяця упродовж 3 років.

Допомога одиноким матерям

Розмір визначається як різниця між 100 відсотками прожиткового мінімуму для дитини відповідного віку та середньомісячним сукупним доходом сім'ї в розрахунку на одну особу за попередні шість місяців. Тож максимальний розмір допомоги

з 1 грудня складає: для дітей до 6 років – 1492 гривні (дотепер – 1426 гривень), від 6 до 18 років – 1860 гривень (дотепер – 1777 гривень), від 18 до 23 років (за умови навчання на стаціонарі) – 1762 гривні (дотепер – 1684 гривні).

Допомога на дітей, над якими встановлено опіку чи піклування

Розмір допомоги – залежно від віку дитини. Для дітей до 6 років: різниця між 2984 гривнями та середньомісячним розміром аліментів та пенсій за попередні шість місяців, які призначено дитині. Від 6 до 18 років: різниця між 3720 гривнями та середньомісячним розміром аліментів та пенсій за попередні шість місяців, які призначені дитині. Якщо дітям, над якими встановлено опіку чи піклування, аліменти (за відсутності осіб, що за законом зобов'язані їх утримувати), пенсія, стипендія, державна допомога за попередні шість календарних місяців не нараховувалися, така допомога признається у розмірі двох прожиткових мінімумів для дитини відповідного віку.

Допомога дітям, чий батьки ухиляються від сплати аліментів

До цієї ж категорії зараховуються діти, чий батьки не мають

можливості утримувати дитину або їхнє місце проживання невідоме.

Розмір цієї допомоги складає різницю між 50 відсотками прожиткового мінімуму для дитини відповідного віку та середньомісячним сукупним доходом сім'ї з розрахунку на одну особу за попередні шість місяців. Максимальний розмір допомоги для дітей до 6 років становить 746 гривень (дотепер – 713 гривень), від 6 до 18 років – 930 гривень (дотепер – 888,5 гривні).

Допомога малозабезпеченим сім'ям

Визначається як різниця між прожитковим мінімумом для сім'ї та її середньомісячним сукупним доходом. Цей розмір не може бути більший, ніж 75 відсотків прожиткового мінімуму для сім'ї.

З 1 грудня розміри прожиткових мінімумів такі:

- для працездатних осіб – 370,02 гривні;
- для осіб, що втратили працездатність, та інвалідів – 1373 гривні;
- для дітей, віком до 6 років – 1268,20 гривні;
- для дітей, віком від 6 до 18 років – 1581 гривня;
- для дітей, віком від 18 до 23 років (за умови навчання) – 1497,7 гривні.

Допомога малозабезпеченій особі, яка доглядає інваліда I чи II групи

Розраховується як різниця між трьома прожитковими мінімумами на кожного члена сім'ї та середньомісячним сукупним доходом сім'ї за попередні шість місяців (не може бути більшим, ніж мінімальна заробітна плата). Надається дієздатній особі, яка зареєстрована або постійно проживає з інвалідом. З 1 грудня максимальний розмір цієї допомоги складає 1700 гривень.

Допомога особам, які не мають права на пенсію

Громадяни, віком від 63 років,

що не мають права на пенсію відповідно до чинного законодавства (не набуто стажу) з жовтня цього року отримують допомогу у розмірі 1373 гривні (було 949 гривень). Державна соціальна допомога особам з інвалідністю з жовтня 2017 року для I, II і III груп, матерям-героїням становить 1452 гривні (було 1312 грн).

Допомога за померлого годувальника

Виплачується дитині, що не отримує пенсію по втраті годувальника, в розмірі:

- на одну дитину – 1452 гривні;
- на двох – 1742,4 гривні;
- на трьох і більше – 2178 грн.

— Чому я пішла у трактористи? — перепитала автора цих рядків Людмила Сарана, жителька Володимирівки. — Бо інтересно стало. Приїдуть, бувало, у гості сестри з чоловіками, так зяті тільки про залізязки й балакають, бо обидва — трактористи...

Це було на початку 1970-х. Людмила, на той час — жителька Аврамівки, закінчивши вісім класів школи та попрацювавши кілька років у колгоспі імені Петровського (і корів доїла, і сапала буряки), вирішила вивчитися на тракториста. Разом з чотирма юнаками зі свого села подалася в Новгородку, де вступила в ПТУ, яке навчало на механізаторів широкого профілю. Щоправда, цей вчинок не схвалював батько Людмили. Мовляв, не дівоче це діло — працювати на тракторі. Та коли він побував на батьківських зборах в училищі, на яких доньку хвалили, то змирився з її вибором професії.

За словами Людмили Григорівни, навчання їй давалося легко.

— А от хлопці мене наче трохи побоювалися, — зізналася жінка. — Їм було невтямки: як це дівчина на тракториста вчиться?

Після двох років навчання в ПТУ вона повернулася із земляками в рідну Аврамівку. Усі влаштувалися в колгоспі. Новоспеченим механізаторам доручили зібрати з агрегатів і деталей, що були на складі, трактор.

— Ми той МТЗ-5 за тиждень зібрали, — пригадує Людмила Григорівна. — А працювати на ньому довірили мені.

Протягом п'яти років вона трудилася механізатором.

— Працювати на тракторах тоді було тяжко, — зізнається пенсіонерка. — Надто в холодну пору року. У кабіні — така ж температура, як надворі. У кабінах тодішніх тракторів одні дірки були: їдеш і дорогу бачиш внизу.

Та роботу дівчина свою любила, і в колгоспі шанували її за добру працю. А потім вона вийшла замуж за Олександра Сарану з Володимирівки.

— Далі діти пішли — їх у нас двоє: Коля й Наталя — і я покинула трактори, — пояснила Людмила Григорівна. — Працювала на різних роботах. І в дитсадку, і

їсти варила трактористам, і корів доїла.

А її чоловік весь час трудився водієм. Починав 1973 року на старенькому колгоспному ГАЗ-51. Після армії отримав новесеньку вантажівку. Потім були ще машини. У 2005 році чоловік вийшов на пенсію.

— Працювати в колгоспі водієм було престижно, — запевнив Олександр Олексійович. — І легше, ніж на тракторі.

— У вісімдесятих роках у колгоспі й платити почали непогано, — згадав Сарана далі. — Ми що хотіли, те собі й купували. У 1978 році придбали першу машину, «Москвича» чотириста сьомого, він схожий на двадцять першу «Волгу». А у 1988-му «Жигулі» купили. Нині у нас теж ВАЗ, «шістка».

Рибалить чоловік з дитинства.

— Тоді, у шістдесяті роки, у насому, володимирівському, ставку водилися бубирі і карасики, — згадав пенсіонер. — Ніхто не ловив рибу сітками. Тепер бубирів немає, перевелися чомусь. Років з десять тому я піймав одного, після того не попадалися.

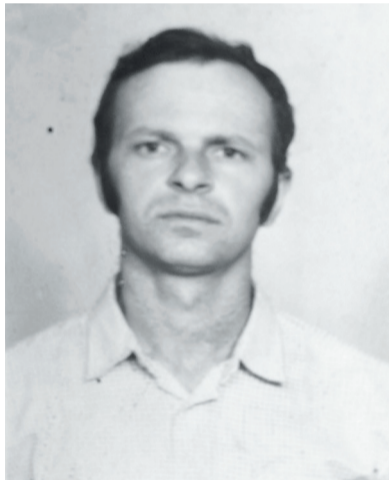
Почувши запитання про найбільший улов, чоловік сказав:

— Коли народилася дочка, я піймав коропа вагою кілограмів з дванадцять. З нього й приготували святковий обід.

До мисливства ж Сарана пристрастився, коли вже одружився.

— Мене тесть цим заразив, — посміхнувся Олександр Олексійович. — Григорій Іллєч дуже любив полювати. У сімдесяті —

Його наречена працювала трактористкою

Розповіло подружжя Саранів й про свої захоплення. У Людмили Григорівни це — квітництво (на знімку жінка — з хризантемами з власної ділянки) та співи (жінка — активна учасниця місцевого вокального колективу «На струнах душі», який навіть показували в телепрограмі Оксани Пекун «Фольк-music»).

Олександр Олексійович же не уявляє свого життя без риболовлі. А ще кілька років тому був і завзятим мисливцем.

— Рецепт дуже простий, — каже жінка. — Беру тюльку або маленьких карасиків (їх, звісно, треба очистити від луски, від нутрощів). Спершу рибку підсмажую в олії на сковороді, щоб кірка утворилася. Далі складаю її у казан, заливаю міцним чаєм, олією, додаю сіль, перець, лав-

вісімдесяті роки в селах багато мисливців було. У Володимирівці — душ з тридцять. От і я купив собі новесеньку рушницю ИЖ-43, 192 карбованці віддав. На що полював? І на зайця, і на козу.

Як пояснив Сарана, матеріальної вигоди вони, мисливці радянської доби, від цього не мали, одне тільки моральне задоволення. Але патрони були дешеві (десяток — 90 копійок), тож чоловіки не відмовлялися собі

ровий лист. Тушкую три — чотири години на повільному вогні.

Упіймав себе на гачок

— Це було, здається, у шістдесят шостому році, — згадав Олександр Олексійович. — Мені було років з сім. Дуже хотілося мати вудку. Ні ліски, ні

в утісі. Теперішні шалені ціни на набої й змусили Олександра Олексійовича продати рушницю.

— Та й спина болить, — назвав чоловік іншу причину відмови від полювань.

А чи не намагалася Людмила Григорівна утримати його вдома, коли він збирався до річки чи в ліс?

— Ні-ні, такого не було, — запевнила жінка. — Навпаки, я казала чоловікові: сходить би ти на риболовлю чи на полювання,

гачків у селі не продавалося. А неподалік жив дід Йосип, він мав справжні снасті. Син забезпечував його і ліскою, і гачками. Яюсь бачимо ми, хлопчачки, що дід Йосип закинув вудки в ставок і пішов додому. Ми й спокусилися. Підкралися до його вудок, витягли їх з води і заходилися

тобі ж треба відпочити.

Віктор КРУПСЬКИЙ

На знімках: «які молоді ми були»; Людмила та Олександр Сарани сьогодні; ансамбль «На струнах душі», Людмила Сарана — в центрі.

P. S. На закінчення розмови Людмила Григорівна та Олександр Олексійович погодилися взяти участь у конкурсах, оголошених газетою, — «Мій улюблений рецепт» та «А ще був випадок...».

перекушувати зубами ліску біля гачків. Хлопцям це вдалося, а я кусав-кусав, і все безрезультатно. А тут бачу — дід Йосип іде, кричить! З переляку я загнав гачка собі в губу. Як не намагався, вийняти його не міг. Зробили це лише в лікарні.

Є в Обознівці така сім'я

Закінчення. Початок на стор. 1

Поки ще тривало оформлення державної допомоги на прийомних дітей, продуктами сім'ї з прийомними дітьми допомогла родина Миколи та Лариси Онупів (орендують земельні паї в Обознівці).

— Вони привезли нам набір круп, цукор, олію, цукерки, два мішки борошна, ніби знали, що я люблю займатися різною випічкою, та півтонни кукурудзи для курей, — каже Ірина. — Одягом допомогли односельці.

Ми спілкуємося з жінкою в них удома. Тут панують чистота й порядок. Маленький Кирило не злазить з маминих рук, а поруч — Аліна. Жінка нею не нахвалиться:

— Коли я зайнята на кухні, Аліна бавиться з Кирилом. А як вона гарно співає!

Алінин братик Володя був у

той час в дитсадку в Катеринівці. Відвозить його туди шестикласниця Марина. Це робити їй не обтяжливо, адже до Катеринівки й назад курсує шкільний автобус, до того ж дитсадок розташований поряд зі школою.

Батько цієї дружної родини працює на підприємстві, відомому як хімрезерв. Він ветеран АТО. Був мобілізований ще у квітні 2014 року. Служив на блокпостах як в Донецькій, так і Луганській областях. Демобілізувався через рік. Через деякий час у сім'ї народився Кирило.

— Він для нас як подарунок долі після всього того, що довелося пережити, поки чоловік був в АТО, — каже щаслива жінка.

І хай хтось спробує стверджувати після цього, що щастя не в дітях...

Сергій ЧОРНИЙ

Про це писала «Зоря комунізму»

Не життя, а казка

У газеті за 1 липня 1969 року опубліковано розлогу статтю «Колгоспна Володимирівка напередодні ювілею вождя» (автор — секретар парторганізації колгоспу ім. Куйбишева А. Підмогильний). Ідеться про позитивні зміни у Володимирівці та місцевому колгоспі, про те, як сільські трудівники самовідданою працею готувалися зустріти 100-ліття з дня народження Леніна. Повідомляється про будівництво побутокомбінату (з радіо-, кравецькою та шевською майстернями, перукарнею), складу для міндобриків і отрутохімікатів (його стіни саме зводили колгоспні мулярі Михайло Усатенко, Володимир Максютя, Григорій Чернега, Іван Кіт, Леонід Крамаренко, які перед цим побудували гарне службове

приміщення для механізаторів). Описується, як добре дітям у новому дитсадку, створеному замість кількох ясел. Розповідається, як голова колгоспу Іван Мельников домовився з керівниками кількох будівельних організацій про те, щоб вони взяли шефство над господарством, як завдяки їм замінено електропроводку на фермах та трансформатор, на центральній вулиці села встановлено 22 світильники з ртутними лампами, почато будівництво току площею 2000 квадратних метрів.

Радіє автор статті і за те, що чимало колгоспників почали будувати собі гарне житло. Серед таких називаються шофер Яків Лось, фуражир Микола Бойко, радист Василь Фомін, тваринник Петро Шелест.

«Цей хліб не можна їсти»

Гнівний лист бригадира бригади № 2 колгоспу ім. Горького Н. Дубової надруковано в «Зорі комунізму» за 1 липня 1969 року. Колгоспниця скаржилася на низьку якість хліба, який завозився в магазин в Осикуватому. «Цей хліб не можна їсти, — стверджується в листі. І запитується: — Невже не соромно вам, товариші пекарі, за таку продукцію, за брак?» Називається і підприємство-бракороб — харчокомбінат райспоживспілки.

«На риболовлю в Чехословаччині ми ходили із сантиметром»

У магазині «Мінерал», що в Обознівці, можна й останні місцеві новини почути, й з цікавою людиною зустрітися. Як, наприклад, Михайло Порфірович Подолук. Нині він на пенсії, а до того служив в авіації. На запитання, де найкраще служилося, не задумуючись відповідає:

– Звичайно ж, в Чехословаччині.

Потрапив він туди під час подій 1968 року, відомих як «Празька весна», і затримався на шість років. Каже, попри образ на присутність радянських військ, ставлення місцевого населення до них було терпимим. Подобалися тамтешні порядки.

– Ми часто ходили на риболовлю, – згадує. – Спочатку дивувало, що в річках дуже багато риби, а потім зрозуміли, в чому річ: там не можна було ловити рибу коротшу сорока сантиметрів. Якщо спіймана тобою і не відпущена назад у річку рибина менша, інспектор накладає такий штраф, що тобі більше й риби не захочеться. Тому ми на річку ходили із сантиметром.

Ще він розповів, як в Чехословаччині дізнався, що й мухомори – отруйні гриби – можна їсти.

– Якось іду лісом, а на поляні – одні мухомори. Я давай їх збивати ногами. Коли це чую: «Не треба цього робити!». Озираюся, а то місцевий дідок до мене звертається. Він

і розповів, що мухомори зовсім не отруйні, якщо їх запікати в тісті.

Була у військовій біографії Михайла Порфіровича й «афганська» сторінка. Щоправда, потрапити до так званого «обмеженого контингенту війська» не випало, але він брав участь в обслуговуванні літаків, які виконували завдання на території цієї країни. Каже, як під час чехословацької кампанії, так і під час афганської ніхто з його однополчан не ставив під сумнів рішення вищого керівництва країни, а сьогодні погляди багатьох змінилися, відтак і говорити про ті події немає бажання.

Служба Михайла Порфіровича в авіації супроводжувалася різними пригодами. При

згадці про деякі з них не може стримати посмішки.

– Мене завжди дивувала солдатська винахідливість, – каже. – Особливо, коли це стосувалося випивки. Для охолодження радіоапаратури літака використовувався спирт. Заливався він у спеціальну ємкість в присутності офіцера, тож «розжитися» на якусь частину його було неможливо. І все ж солдати знаходили вихід. Коли пілот вилітає на злітну смугу, він має дочекатися відмашки солдата після огляду машини знизу. А той встигав не тільки виконати своє завдання, а й підставити в потрібному місці фляжку, щоб набрати спирту. Спирт видавали нам дуже якісний, бо знали, що використовуватиметься він не тільки за прямим призначенням.

На Кіровоградщину, звідки родом, він переїхав навіть на меншу посаду, ніж займав до того. Дослужував у Канатовому. Вийшовши на пенсію, працював у штабі цивільної оборони, потім в проектному інституті, де зустрів жінку, яка стала його другою дружиною (перша померла). З дружиною купили спочатку квартиру в Катеринівці, потім будинок. У місто Михайло Порфірович навідується лише у справах – коли треба щось купити або ж зустрітися з однополчанами.

Сергій ЧОРНИЙ

Як зменшити витрати електроенергії

Збільшення тарифів на оплату комунальних послуг змушує українців шукати всі можливі види економії на споживання цих послуг. Подаємо кілька способів, як це можна зробити.

1. Якщо замінити всі лампи в квартирі на енергозберігаючі, зменшите використання електроенергії в 4-6 разів.

2. Менше електроенергії витрачати допоможуть начисто вимиті вікна, світлі стіни, світлі абажури на світильниках. Чиста та світла квартира зекономить 10% електрики.

3. Встановіть сенсорні світильники у коридорі. Тоді світло там вмикатиметься тільки за гострої необхідності і вимикати-

меться автоматично.

4. Користуйтеся бра, торшерами та настільними лампами, щоб не включати центральне освітлення.

5. Кип'ятить у електрочайнику стільки води, скільки вам необхідно прямо зараз. Не робіть запасів.

6. Якщо у вас електрична плита, використовуйте для приготування посуд, який чітко відповідає діаметру конфорки. Це зекономить

5-10% енергії.

7. Також не забувайте накривати посуд кришкою – так страва готуватиметься набагато швид-

ше і енергії буде витрачено на 30% менше.

8. Електроплиту можна вимикати на 5-10 хвилин раніше до завершення приготування їжі. У ще гарячому посуді вона сама дійде до готовності.

9. Холодильник не варто ставити поруч з приладами, які нагріваються. Також відстань від нього до стіни має бути не менше 10-15 см.

10. Регулярно розморожуйте холодильник.

11. Під час прання варто завантажити машинку на дозволений максимум. Також, якщо ви

використовуватимете швидкопрання при температурі 30-40 градусів – це дозволить зекономити 30-40% електрики.

12. Ще один секрет економії – багатотарифний лічильник. Він рахуватиме витрачену енергію за нічним та денним тарифом. Вночі електрика коштує дешевше, тому частину домашньої роботи, пов'язаної з використанням енергії, можна перенести на ніч. Сума у платіжках може знизитись на 30%.

13. Не забувайте вимикати електроприлади, йдучи з дому. Навіть непрацюючий телевізор, увімкнений у розетку, споживає енергію!

Ваше здоров'я Щоб жити довго

✓ Включайте до раціону насіння соняшника і гарбуза, а також кунжут і волоські горіхи. Вони містять речовини, необхідні для гарного стану шкіри, судин і мозку.

✓ Вживайте лівер, капусту і сардини для того, щоб забезпечити організм ацетилхоліном, брак якого може викликати хворобу Альцгеймера (старече слабоумство).

✓ Щоб запобігти передчасному старінню, їжте чорнослив, родзинки, абрикоси, яблука, моркву і зелені овочі, пийте зелений чай.

✓ Додавайте до салатів коріандр, який допомагає вивести з організму токсичні метали.

✓ Час від часу проводьте очищення організму. Для цього виключіть з раціону, як мінімум, на тиждень їжу, яка містить цукор, борошно, кофеїн, а також молочні продукти.

✓ Пийте багато чистої води. Кожного дня навантажуйте мозок, наприклад, розгадуйте кросворди, читайте.

✓ Лягайте спати раніше. Найкращий час для сну – за дві години до півночі, коли організм найефективніше відновлює сили.

✓ Подумки знизьте собі вік на 10 років. Поводьтесь так, ніби ви насправді молодші свого біологічного віку.

✓ Киньте курити. Кожна сигарета забирає 15 хвилин вашого життя і псує шкіру.

Як зрозуміти, що у вас – грип

Ви, можливо, захворіли на грип, якщо виявили декілька чи усі із цих симптомів:

- висока температура (з'являється не у всіх),
- кашель,
- біль у горлі,
- біль у м'язах,
- головний біль,
- втома,
- інколи діарея та блювота.

Перші ознаки мозкового інсульту

Мозковий інсульт – це ускладнення невиліковної гіпертонічної хвороби, атеросклерозу, порушень серцевого ритму (миготлива аритмія) та ін. Основними ознаками початку мозкового інсульту є: раптова слабкість або оніміння обличчя, руки, ноги або половини тулуба; раптове утруднення в розмові або розумінні мови; раптовий сильний головний біль без явної причини; раптове запаморочення, нудота, хитання при ходьбі, втрата

рівноваги без явної причини. За появи однієї або кількох таких ознак необхідно негайно викликати швидку медичну допомогу або лікаря. Лише госпіталізація протягом перших трьох годин дозволяє надати хворому кваліфіковану допомогу.

Серцю необхідні вітаміни

У період реабілітації після інфаркту можна скористатися деякими засобами народної медицини, наприклад, приготувати такі суміші:

– пропустити через м'ясорубку 1 кг журавлини і 200 г часнику, додати 100 г меду, пе-

На конкурс «Мені це допомагає»

Чудодійна кропива

Виявляється, звичайна кропива допомагає при анемії. Треба протягом трьох діб, раз на день, пити гарячий чай з кропиви. Концентрація має бути така: два листочки на 200-мілілітрову склянку води. Жителька Катеринівки **Тетяна Кухта**, яка, відгукнувшись на наше оголошення про конкурс «Мені це допомагає», поділилася цим рецептом, стверджує: після триденного вживання чаю з кропиви рівень гемоглобіну в крові приходить у норму.

Від редакції додамо до цього ось що. Значці з народної медицини не сумніваються в тому, що кропива чудово очищує кров і поліпшує її склад. Але застерігають: часте вживання кропиви підвищує згортваність крові. Тому людям, які страждають на тромбофлебіт і варикозне розширення вен, вживати кропиву слід зрідка.

Тотцецо вдома Найздоровіша страва

Квашену капусту визнано дієтологами найздоровішою стравою. У ній міститься велика кількість білків (за цим показником вона значно випереджає безліч овочів), мікроелементів і вітамінів, чим і пояснюється користь регулярного вживання цього продукту.

Салат

400 г квашеної капусти, 1 варений буряк, 1 ст. л. хрону, 1-3 ст. л. олії, дрібка цукру, зелень петрушки.

Капусту посікти, буряк почистити і натерти на тертці, змішати все з хроном, цукром і олією, прикрасити петрушкою.

Капусняк з грибами

800 г квашеної капусти, 400 г картоплі, 1 морквина, по 1 кореню пастернаку і селери, 1 цибулина, 60 г сушених грибів, 2 ст. л. олії, 1 ч. л. цукру, 1 лавровий лист, 2 горошини чорного перцю, 1 ст. л. подрібненої зелені петрушки чи кропу.

Гриби промити, замочити і зварити. Потім відкинути на друшляк і нашаткувати, а відвар процідити. У квашену капусту додати частину грибного відвару, цукор і тушувати до готовності. У грибний відвар, що залишився, кинути картоплю, довести до кипіння, покласти напівтушковану капусту, гриби, злегка обсмажені й нарізані морквину, корені пастернаку й селери, цибулю і довести до повної готовності картоплю й овочі. Подаючи на стіл, капусняк посипати дрібно нарізаною зеленню петрушки чи кропу.

Смажена із салом

На 1 кг квашеної капусти – 150 г сала, півтори цибулини, 0,5 ч. л. цукру, 3 горошини чорного перцю.

Сало нарізати кубиками, злегка підсмажити, додати шатковану ріпчасту цибулю і смажити ще хвилин 10. Після цього в сало додати віджату квашену капусту, добре змішати і смажити все разом до повної готовності капусти. Смажену капусту заправити цукром і меленим перцем.

Швидкоквашена капуста з цибулею

5 кг капусти, 1 кг цибулі, 300 г зелені петрушки, 100 г часнику, 200 г олії, 50 г солі.

Капусту нарізати крупними шматками, залити окропом, підсмажити цибулю і зелень петрушки на олії. Потім у тару скласти охолоджену капусту, пасеровані овочі, додати сіль і дрібно нарізаний часник. Покласти гніт і залишити при кімнатній температурі. На третій день капуста готова.

